

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE ALŽBĚTY MAJNUŠOVÉ

DOSTAVBA MASAŘSKÉ ULICE V OPAVĚ

VEDOUCÍ PRÁCE / Doc. Ing. arch. ZDENĚK ROTHBAUER
ÚSTAV NAVRHOVÁNÍ I; ČVUT, FAKULTA ARCHITEKTURY
LETNÍ SEMESTR 2018/2019
OPONENT / Ing. arch. PŘEMYSL JURÁK

Alžběta Majnušová si zvolila pro svůj magisterský diplomní projekt nelehký úkol. Úkol týkající se jejího rodného města, místa, které velmi dobře zná a kde je dochován smutný a nepochopitelný příběh 20.století.

Jedná se o území s obtížným urbanistickým kontextem, s navrstvenou historií, s přehlídkou budov, dočasného charakteru až po budovy reprezentativního měřítka. To vše samozřejmě klade nároky na komplexní urbanisticko-architektonické zvládnutí úkolu. Neméně náročné je pak také nalezení vhodné typologie staveb, míry využití území, stanovení stavebního programu - vytvoření urbanisticko-architektonického konceptu. Úkol náročný na přípravu a na pochopení potřeb města.

ANALYTICKÁ ČÁST

Dobře hodnotím především fázi práce týkající se analytického poznání místa, vyhodnocení jeho potřeb a možností. V před-diplomním semináři je prezentováno vyčerpávající množství dat, historických plánů a předchozích ideových projektů. Závěry této fáze vedly k vymezení adekvátního pomyslného řešeného území ve stopě původního historického bloku domů.

V úvodu práce Alžběta zmiňuje svou ambici analyzovat místo, najít způsob jak zacelit staré jizvy a místo podpořit. Myslím, že tyto vytyčené cíle se jí v odevzdané práci podařilo bezesbýtku splnit.

MĚSTSKÉ PROSTORY – URBANISTICKÁ ČÁST

Velké úsilí si jistě vyžádalo hledání adekvátního hmotového řešení, následně pak jeho formy. Alžběta v návrhu neexperimentuje a přiklání se k prověřeným způsobům stavby městských prostorů. Vznikají analogické prostory, pro obyvatele Opavy známé a samozřejmě.

Vědomá a jednoduše pochopitelná rozhodnutí odstraňují objekty méně hodnotné a doplňují stavby definující zapomenutý charakter území. Projekt vytváří kvalitní bydlení a příjemný městský prostor, který má potenciál stát se znovu důstojným lokálním centrem pro trávení času místních obyvatel.

DŮM – ARCHITEKTONICKÁ ČÁST

Architektonické řešení a rozvržení objemů odpovídá programové náplni stavby. Skládání několika drobnějších domů s dvěma vydechnutími – pomlkami adekvátně navazuje na původní malebnost historické zástavby.

Spojení lehké výroby a bydlení přináší pro dům v různé denní doby spoustu života, zároveň je ale toto pozitivum vykoupeno jistými komplikacemi, které se v návrhu podařilo ne vždy dokonale vyřešit. Prezentovaný krásný obraz vnitřního dvoru vyvolává otázku komu má být tento prostor primárně určen. Má to být prostor, skrze kterým bude dokonale prosvětlena pracovní dílna a díky celoplošnému hornímu světlu a chytrému systému stínění bude vytvořeno příjemné pracovní prostředí? A nebo naopak měl být dvůr společným sdíleným prostorem pro byty s minimálním světlíkem do dílny v přízemí. Osobně bych volil druhou možnost a naznačené skleněné světlíky v úrovni vnitřního dvoru redukoval a neomezoval využitelnou plochu pro obyvatele bytů. V dílně by v každém případě bylo pro přesnou práci vyžadováno umělé osvětlení s vyšší intenzitou. Přirozené denní světlo mohlo být do dílny dále přivedeno snížením střechy nad rampou, čímž by se navržené okno nyní směřované do prostoru rampy dostalo nad její střechu. Možná, že by

snížení hmoty v tomto místě bylo i přívětivější k malým dvorkům stávajících sousedících domů a zároveň by nabídlo k hlavnímu dvoru nad dílnou alternativní pobytový prostor. Předchozí kritický pohled nic nemění na síle zobrazeného prostoru dvora s energií ne nepodobnou metafyzickým obrazům Giorgia de Chirica nebo Aldo Rossiho, je to jeviště s dokonalou výpravou. Relativní nehostinnost a vyprahlost by vyřešil jednoduchý motiv pítka.¹

V návaznosti na řešení světlíku by bylo ke zvážení zda dílna zdobení a balení nemohla být skleněnými stěnami více otevřena do prostorů kreativní dílny a vstupní haly. Střed domu, pracovní místa zaměstnanců - zásadní část provozu Slezské tvorby by tím byla vizuálně prezentována i do ulice. Pro případ nutnosti dílnu pohledově oddělit, by mohly být doplněny závěsy nebo posuvné panely.

Dispozice bytových pater domu jsou, v návaznosti na konstrukční systém, přehledně, čistě a logicky řešené. Společné prostory domu, vstupní prostory bytů i navazující pokoje jsou řešeny vyváženě. U mezonetového bytu s vyšším standardem směrem do ulice Holubí bych uvítal výtah přímo z garáže. Myslím, že by mohlo být lépe využito navržených pomlček mezi hmotami a doplnit v některých bytech další okna, která by nabídly prosvětlení pokojů ze dvou, v některých případech i tří stran.

Citlivější přístup vůči uživatelům bych volil při artikulaci rozhraní uvnitř a vně budovy, což se týká jak nekrytého vstupu do prostor Slezské tvorby, tak také domovních vstupů.

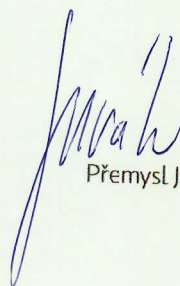
Režného zdivo je jako materiál pro fasádu bytového domu velice příjemné, v našich končinách ale stále jakoby nedocenené. Umí stárnout a navozuje dojem solidnosti. Netradiční materiál v uliční frontě nijak neruší - dům si vytváří svoji svébytnou atmosféru. Členění fasády a proporce otvorů jsou promyšlené, až klasicky vyvážené. Svisle orientovaná průběžná spára cihel nad římsou jemně odkazuje na strukturu střešních tašek. V obrazech a půdorysech je naznačeno zatažení režného zdiva i do prostoru rampy do garáží, proto bych důsledněji postupoval také v prostoru vstupní haly Slezské tvorby. Strukturu zdiva i v „interiéru“ vstupní haly by navázala na fasády v pomlčce mezi hmotami a také upozornila na jistou výlučnost vstupu v hierarchii vnitřních prostorů.

HODNOCENÍ

Alžbětě děkuji za možnost prožít během studia jejího diplomního projektu několik příjemných chvil. V určitých momentech samozřejmě doprovázené pocitem rozčarování a následného zamyšlení, kdy v hlavě probíhají otázky začínající slovem proč. Vracení se na začátek práce - ke schémátům a plánům, virtuální prohlídky řešeného místa a to vše několikrát znovu a znovu. Hledání si cesty k na první pohled jednoduchému, ale při delším zkoumání mnohovrstevnatému a silnému projektu. Velmi oceňuji samostatný výběr zadání.

I přes drobná zaváhání postupující všemi částmi práce a s vědomím jak složitý úkol si diplomantka zvolila pro závěrečný semestr studia navrhuji hodnocení stupněm A.

V Praze dne 9. 6. 2019

Přemysl Jurák

[1] Základní škola v Broni, Milán; Aldo Rossi; 1971